

Warszawa, 13 marca 2024 r.

Dyrektywa w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (EPBD): bez zakazu kotłów gazowych

12 marca 2024 r. Parlament Europejski poparł wynegocjowany w grudniu kompromis w zakresie treści przekształconej dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (EPBD). Po zatwierdzeniu go przez Radę Unii Europejskiej nowa Dyrektywa zostanie opublikowana w Dzienniku Urzędowym UE i wejdzie w życie.

Dyrektywa EPBD ma na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i zużycia energii przez budynki w całej UE. Poprzez określenie wymogów dla nowobudowanych lub remontowanych **budynków zeroemisyjnych (ZEB)** definiuje także jakie źródła ciepła będą mogły być instalowane w budynkach o tej charakterystyce. Ponieważ w debacie publicznej pojawia się wiele nieprecyzyjnych informacji w tej sprawie, warto przyjrzeć się Dyrektywie bliżej.

Wbrew sensacyjnym komentarzom medialnym Dyrektywa EPBD nie zakazuje eksploatacji kotłów gazowych.

Z satysfakcją przyjęliśmy ostateczną postać przepisów w zakresie dopuszczalności montażu źródeł ciepła w budynkach. Unia Europejska po długiej dyskusji przyjęła podejście oparte na neutralności technologicznej, które nie eliminuje z budynków żadnej z dostępnych na rynku technologii grzewczych. Dyrektywa EPBD umożliwia państwom członkowskim wybór takiego koszyka rozwiązań, który najbardziej odpowiada potrzebom ich społeczeństw – z perspektywy dochodowej, jakości zasobów budowlanych oraz warunków klimatycznych.

EPBD wyraźnie rozróżnia **technologię kotłów grzewczych** od **paliw kopalnych**, wzywając państwa członkowskie do wycofywania tych ostatnich i zastępowania ich paliwami odnawialnymi, takimi jak biometan czy biopropan.

Pierwszym krokiem na tej drodze będzie wstrzymanie **od 2025 r.** dopłat finansowych do wymiany źródeł ciepła na **samodzielne** - tj. nieskojarzonych z innymi źródłami ciepła - **kotły, zasilane wyłącznie paliwami kopalnymi**. Nadal dozwolone będzie oferowanie zachęt finansowych **dla systemów hybrydowych z istotnym udziałem odnawialnych źródeł energii (OZE)**, takich jak kombinacja kotła gazowego z kolektorem słonecznym lub z pompą ciepła. Oznacza to np. zmiany w programie "Czyste Powietrze", który odtąd

mógłby finansować kotły gazowe tylko, jeśli będą one pracować w skojarzeniu z odnawialnymi źródłami energii.

W budynkach bezemisyjnych (nowych i modernizowanych **po 2030 r.**) nie będzie można wykorzystywać samodzielnych kotłów, zasilanych **wyłącznie paliwami kopalnymi**, w tym węglem, gazem ziemnym i LPG pochodzenia kopalnego. Systemy hybrydowe, składające się z kotła gazowego i innych źródeł OZE, będą mogły być instalowane.

W budynkach ZEB **będzie też można instalować kotły zasilane paliwami odnawialnymi**, bo będą one zgodnie z przepisami EPBD traktowane tak samo, jak odnawialne źródła energii zainstalowane lokalnie.

Dyrektywa EPBD wzywa także państwa członkowskie do opracowania do 2040 r. planów wycofania z rynku **samodzielnych kotłów na paliwa kopalne**, przy czym data ta nie ma charakteru wiążącego. Zilustrować to podejście można przykładem rynku niemieckiego: według uchwalonej w 2023 r. ustawy ciepłowniczej (GEG) domieszka biokomponentów w paliwie grzewczym powinna osiągnąć 30% w 2035 r, 60% w 2040 r. i 100% w 2045 r. Potem paliwa kopalne mają zniknąć z niemieckiego rynku całkowicie.

Konsumenci nie będą zmuszeni do wymiany kotłów.

Unia Europejska uzgodniła stopniowe wycofywanie samodzielnych kotłów zasilanych paliwami kopalnymi. **Do końca 2024 r. Komisja Europejska wyda wytyczne dla państw członkowskich, co powinno być rozumiane jako kocioł zasilany paliwami kopalnymi**, choć nie będą one miały charakteru wiążącego dla państw członkowskich. Należy oczekiwać, że pojawi się w nich zalecenie minimalnego udziału biokomponentów, który pozwoliłby urządzenie grzewcze wyłączyć z kategorii *kotłów zasilanych paliwami kopalnymi*.

W przypadku istniejących budynków, użytkownicy kotłów nie będą musieli wymieniać instalacji grzewczej, jeśli będzie ona pozwalała na wykorzystanie rosnącej domieszki biokomponentów, jak biometan czy biopropan. W świetle Dyrektywy EPBD będą one traktowane równorzędnie do innych urządzeń grzewczych zasilanych paliwami odnawialnymi, jak np. pompy ciepła.

Państwa członkowskie w procesie negocjacji jednoznacznie odrzuciły ze względów technicznych i finansowych postulat pełnej elektryfikacji ogrzewania budynków mieszkalnych. Zachowując neutralność technologiczną i dopuszczając różne nośniki energii dla celów grzewczych, Dyrektywa EPBD pozwoli zoptymalizować koszty transformacji energetycznej Unii dla konsumentów.

W kolejnym kroku kluczowe znaczenie będzie miał sposób przeniesienia relatywnie elastycznych postanowień zawartych w Dyrektywie do prawa krajowego, czyli do ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków.

Biuro Polskiej Organizacji Gazu Płynnego